

erne fra organiseringen af redningsvæsenet var vant til at trække på fælles hammel. Der var næppe nogen forbindelse overhovedet. At Esbjerg på samme side lægges i Sønderjylland er måske kun en lapsus i korrekturlæsningen. To sider senere, s. 43, karakteriseres Jørgen Falk Rønne som »pastor af rundkirkelig og ufanatisk observans«. Det er næppe forkert, men til gengæld sjovt set.

Ebbe Reich har læst meget til sin bog, derom vidner litteraturlisten. Arkitekt Steen Allin har valgt fortræffelige fotografier, der næsten alle gengives i store størrelser, og der er ikke mindre end 11 kort, planer og prospekter. Grafikeren Poul Skov Sørensen har skåret seks smukke linoleumssnit, der gengives i helsider.

*Finn H. Lauridsen*

*Arbejderbevægelsen i Viborg 1916-1920.* Et lokalhistorisk arbejde af Erik Bartram Jensen med forord af Carl Heinrich Petersen. (Udgivet af forfatteren og Carl Heinr. Petersen i samarbejde med Arbejdernes Fællesorganisation i Viborg, 1981). 104 + 7 s.

Den foreliggende lille afhandling er et maskinskrevet og nedfotograferet genoptryk af Erik Bartram Jensens historiespeciale fra Roskilde Universitetscenter. Som titlen angiver, dækker det kun arbejderbevægelsens historie på en afgrænset lokalitet i et meget kort åremål, så umiddelbart kan dets interesse forekomme begrænset. Men der er dog mange gode grunde til at hilse udgivelsen af denne uprætentøse publikation velkommen.

For det første er der, som Carl Heinr. Petersen med rette fremhæver i sit forord, tale om den første videnskabelige undersøgelse af arbejderbevæ-

gelsen i Viborg, som hidtil kun har været beskrevet i festskriftlitteratur o.l. Og selv om afhandlingen naturligvis er præget af de tids- og omfangsmæssige begrænsninger, som den eksamensmæssige tilblivelsessituation har sat, er der tale om en sprogligt let tilgængelig og grundigt informerende lokalhistorisk undersøgelse. Generelt skal fremhæves den vellykkede kobling af den faglige og politiske arbejderbevægelses udvikling med Viborgs erhvervs- og klassestruktur i en fremstilling, som samtidig løbende tilgodeser de større nationale sammenhænge. For det andet fordi studier af de mellemstore (og små) provinsbyer er sjældne, men væsentlige for en nuanceret og dækkende forståelse af den samlede danske arbejderbevægelses historie. For det tredje fordi Erik Bartram Jensen demonstrerer, at det faktisk er muligt lokalt at opspore et stort og uregistreret kildemateriale i fagforeningerne og andetsteds, og at han således kan inspirere andre til en tilsvarende opsøgende kildeindsamling.

Og endelig fordi denne prisbillige udgivelse kan medvirke til at gøre flere opmærksomme på den rige studenterforskning indenfor arbejderklassens og arbejderbevægelsens historie, som er blevet udøvet i de sidste 10-15 år. En som oftest upubliceret forskning, som trods offentligt tilgængelige specialesamlinger (bl.a. på Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv) langt fra udnyttes efter fortjeneste. Det er derfor dobbelt glædeligt at bemærke, at arbejderbevægelsen i Viborg direkte har interesseret sig for og støttet formidlingen af dette arbejde.

*Erik Strange Petersen*